

نحوای نیایش

«نماز»

«تأملی بر ژرفای نماز و معانی سمبلیک آن»

فریدر لریستانی

لرستانی، فریبرز، ۱۳۵۲ هجری شمسی

نجوای نیایش / فریبرز لرستانی - قم: ناصر، ۱۳۹۰.

ص ۶۴

ISBN: 978-600-5617-14-6

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.

۱. نماز - فلسفه. ۲. نماز. الف. عنوان

۲۹۷/۳۵۳

۱۳۹۰ - ۳۴ ل BP۱۸۶/۲

نجوای نیایش

فریبرز لرستانی

چاپ اول * ۳۰۰۰ جلد * پائیز ۱۳۹۰

چاپ حافظ قم

انتشارات ناصر - قم - خیابان شهدا کوچه آمار

تلفن: ۷۷۴۳۴۰۰ همراه: ۰۹۱۲۲۵۲۴۶۹۹

صندوق پستی الکترونیکی

Email: naser@ketabeqom.com

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۵۶۱۷ - ۱۴ - ۶

۱۶۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۱۱	اقم الصلوه لِلدُّلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ
۲۰	برپا کردن نماز
۲۳	اذان
۲۸	وضو
۳۱	قبله
۳۶	نیت
۴۶	به نام تو ای رحمان رحیم
۴۸	رکوع
۴۹	سجده
۵۵	تشهد
۵۹	سلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

در میان مکاتب اجتماعی، سیاسی، ادیان و ایدئولوژی‌های مختلف در دسترس بشر، دین اسلام و مجموعه شعائر و مناسک آن از عمق و غنای ویژه‌ای برخوردار است. غنای پر رمز و رازی که با تغییر زاویه دید و کند و کاوی ژرف، هر بار می‌توان معنای نوی از آن استخراج کرد.

نماز نیز به عنوان یکی از این عناصر؛ با جنبه‌های نمادین و سمبلیک می‌تواند درس‌ها و آموزه‌های منحصر به فردی بر فرا راه زندگی انسان در زمینه‌های تعبدی و کشش‌های معنوی روح با

مسئولیت اجتماعی، زندگی این جهانی و سعادت
اخروی قرار دهد.

البته خاصیت آموزه‌های عمیق و ظریف آن است
که به همان میزان که می‌توانند پیش برنده و پویا
باشند، در صورت فهم نادرست، به همان میزان
می‌تواند مهلک و باز دارند بنمایند.

نماز یک هدف نیست، که با پایان آن ختم گردد،
بلکه «راهی» است که ما را به سوی مقصدی جهت
می‌دهد. آن چه که در نماز مهم است، این است که
نماز راه است نه مقصد؛ وسیله است نه هدف،
جهت است نه غایت!

و اگر با رویکردی غیر از این به نماز نگریسته
شود؛ و بدون توجه به معانی عمیق و اثرات پر
دامنه و پر رمز و راز؛ مندرج در کلام و اعمال آن
بدان پرداخته شود از آثار و معانی عمیق آن دستی
تهی به میان آورده می‌شود که هرگز آن را در شأن

نماز - که قبولی همه اعمال ما در گرو پذیرش آن است - روا نیست.

بر این اساس این جستار کوشیده است با نگاهی معنا کاو، تا حدی پرده از رمز و رازهای این نیایش انسان ساز بر دارد؛ تا دریافته شود که بر خلاف تصور عامی که «نماز را برای خدا» می خواند فهمیده شود که «نماز را برای خویش» می خوانیم و نه خدا، چه؛ خدا بی نیاز مطلق است و این مائیم که برای رهایی از دام ها و بندها، برای سعادت و رستگاری نیازمند نمازیم. تا به این صورت نمازمان از «نمازهای سیمایی» ظاهر بین و سطحی متمایز گردد و بدین ترتیب منشأ تحول و تکامل، خویش و جامعه مان شود.

بی شک اسرار پر گهر بسیاری در اقیانوس عظیم این نیایش پر شور و شعور کشف نشده مانده است و در انتظار عقول نازک بین و ژرفی است که

آن را دریابد. پس این جستار تنها یک تحلیل از هزاران تحلیلی است که می‌تواند ارائه شود.

لازم به ذکر است نگارش چارچوب اصلی این اثر به سال ۱۳۷۵ بر می‌گردد که متأسفانه به دلایلی چند از انتشار این نوشتار بازماندیم و وجود مسائل و مشکلاتی چند مجال پرداختی جامع‌تر به نماز و زوایای دیگر آن را مانع گشته است که امید است با عنایت لطف الهی در انتشار بعدی مجالی جهت بسط و بررسی این جوانب فراهم گردد.

فریبرز لرستانی

سرپل ذهاب ۹۰/۳/۲۵

مصادف با ولادت حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام